

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/239/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613202887
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8613202887.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlady Simkovej v právnej veci žalobcu: Slovenská sporiteľňa, a. s., Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, právne zastúpený Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Mlynské Nivy 49, 821 09 Bratislava, IČO: 36 856 584, proti žalovanej: D. J., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XXX/XX, XXX XX H., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778, právne zastúpený JUDr. Ambrózom Motykom, AK, Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, o zaplatenie 703,34 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 2C/147/2013-142 zo dňa 17.12.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania vo výške 71,81 eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Okresný súd Svidník (v ďalšom aj len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Žalovanej trovy konania nepriznal a vyslovil, že žalobca nemá právo na ich náhradu. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania v sume 448,24 Eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku, č. ú. 0104681744/0900, VS: 1481196 do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 153 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, § 52 ods. 1 a 2, § 101, § 103 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. a) a b), § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Vychádzal zo zistenia, že žalobca sa podanou žalobu proti žalovanej domáhal zaplatenia sumy 703,34 Eur so 17,30 % úrokom ročne od 19.12.2012 do zaplatenia, s 8 % úrokom z omeškania ročne od 19.12.2012 do zaplatenia, dlžného úroku vyčísleného ku dňu 18.12.2012 vo výške 152,79 Eur a dlžného úroku z omeškania vyčísleného ku dňu 18.12.2012 vo výške 338,60 Eur.

Zistil, že žalobca uzatvoril so žalovanou dňa 11.8.2005 zmluvu o splátkovom úvere č. 0620874438, na základe ktorej žalovanej poskytol úver vo výške 24.000 Sk (796,65 Eur) s pevnou úrokovou sadzbou do konečnej splatnosti úveru vo výške 17,30 % ročne. Tento úver sa žalovaná zaviazala splácať mesačnými splátkami vo výške 64 Sk (22,04 Eur) vždy k 20 dňu v mesiaci. Splatnosť prvej splátky bola dňa 20.9.2005

a splatnosť poslednej splátky bola dňa 20.7.2010. RPMN bola uvedená vo výške 11,07 % ročne. Právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou sa spravuje ustanoveniami Občianskeho zákonníka a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru.

Zo zmluvy vyplynulo, že jednotlivé splátky uplatnenej pohľadávky boli splatné vždy k 20 dňu v mesiaci. Posledná splátka bola splatná dňa 20.7.2010. Žalobca podal žalobu dňa 28.5.2013, teda pokiaľ sa týka splátok splatných ku dňu 28.5.2010, bola žaloba podaná po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Nepremlčanými zostali iba 2 splátky vo výške 22,04 Eur splatné dňa 20.6.2010 a 20.7.2010. Prvostupňový súd prisvedčil vedľajšiemu účastníkovi, že výška RPMN uvedená v predmetnej zmluve (11,07%) je nesprávna. Správna by mala byť vo výške 23,32 %. Z uvedeného dôvodu je predmetný úver bezúročný a bez poplatkov. Žalovaná podľa prehľadu splácania celkom na poskytnutom úvere zaplatila sumu 1.191,78 Eur, pričom jej bola poskytnutá suma 796,65 Eur, teda jej dlh zanikol splnením podľa § 559 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z uvedených dôvodov žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa 142 ods. 1 O.s.p..

Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že prvostupňový súd iba konštatoval nesprávnu výšku RPMN a zároveň uviedol výšku RPMN, ktorá je podľa prvostupňového súdu správna, pričom sa však s uvedenou skutočnosťou nijako skutkovo ani právne nevysporiadal v samotnom odôvodnení, v dôsledku čoho trpí samotný výrok rozsudku vadou nepreskúmateľnosti, neurčitosti, a preto je v tejto časti rozsudok arbitrárny. Je odporujúce základným princípom právnej istoty, aby prvostupňový súd sankcionoval žalobcu a prenášal zodpovednosť za nesprávnu transpozíciu smernice na škodu žalobcu, a to len z dôvodu, že Slovenská republika implementovala do zákona o spotrebiteľských úveroch nesprávne vzorec pre výpočet RPMN. Nakoľko všetky subjekty ponúkajúce úverové produkty na trhu počítali v zmysle zákonnej úpravy RPMN podľa jednotného vzorca, boli takto vypočítané hodnoty RPMN z pohľadu smernice nesprávne. Tým sa naplnil jeden zo základných zmyslov RPMN, a to umožniť spotrebiteľovi porovnať vypočítanú RPMN a jednoducho sa tak dopracovať k najvýhodnejšej ponuke na trhu. V prípade, že by žalobca nevypočítal v zmluve RPMN podľa v čase uzatvorenia zmluvy platného zákonného vzorca, malo by to za následok jeho neoprávnenú diskrimináciu, nakoľko by ním vypočítaná RPMN bola podstatne vyššia ako RPMN vypočítaná na základe vzorca vyjadreného v prílohe zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca nemohol uviesť inú RPMN ako vypočítanú v zmysle v tom čase platných právnych predpisov. Dôsledkom takéhoto výpočtu by bolo porušenie zákona, čo by okrem možných sankcií zo strany kontrolných a regulačných úradov viedlo k aplikovaniu § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch a žalobca by sa tak pripravil o hlavný predmet svojej podnikateľskej činnosti. Zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným spĺňa všetky zákonom vyžadované náležitosti, okrem iného aj povinnosť žalobcu uviesť v zmluve o úvere RPMN a táto RPMN bola vypočítaná podľa prílohy zákona, nie je preto možné poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Súdom vytýkaný nesprávny výpočet RPMN sa až do novely zákona č. 258/2011 Z.z. o spotrebiteľských úveroch vyskytoval vo všetkých úverových produktoch bánk a iných finančných inštitúcií na Slovensku.

Žalobca zároveň nesúhlasil s určením počiatku, od ktorého začína plynúť premlčacia doba. V zmysle čl. I zmluvy je zrejmé, že konečná splatnosť úveru je určená presným dátumom, a to dňom 20.07.2010, teda premlčacia doba by uplynula 21.07.2014. Žalobca podal na súd návrh na vydanie platobného rozkazu pred jej uplynutím. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie NS SR zo dňa 17.07.2008, sp. zn. 4 Obo 54/2007.

Vo vzťahu k náhrade trov konania priznanej vedľajšiemu účastníkovi poukázal na uznesenie NS SR z 20.06.2014, sp. zn. 6 MCdo 9/2013. Uviedol, že trovy konania vo výške 448,24 Eur priznané vedľajšiemu účastníkovi predstavujú viac ako 50 % žalovanej sumy a neboli vynaložené na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva žalovaného.

Z uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a návrhu žalobcu vyhovel, resp. rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uplatnil si trovy prvostupňového aj odvolacieho konania. V prípade potvrdenia rozsudku odvolacím súdom navrhol, aby odvolací súd pripustil dovolanie podľa 238 ods. 3 O.s.p., pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného právneho významu.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu poukázal na rozhodovaciu činnosť Krajského súdu v Prešove a rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-453/10 Pereničová/S.O.O. Finance. Trval na svojom tvrdení, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov a že dlh žalovanej zanikol splnením. Žalobca so žalovanou si zmluvne dojednali plnenie žalovanej v splátkach tak, ako to predpokladá ust. § 103 Občianskeho zákonníka. Z tohto ustanovenia explicitne vyplýva, že každá splátka úveru má svoj vlastný režim zročnosti, a teda plynutie premlčacej doby je potrebné skúmať samostatne vo vzťahu ku každej jednej splátke. Trovy vedľajšieho účastníka boli vynaložené účelne, súd vo svojom rozhodnutí prihliadol na námietku chybne uvedenej RPMN vznesenú vedľajším účastníkom a žalobu zamietol. Navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Súčasne si uplatnil trovy odvolacieho konania.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci svojich kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p., vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ustanovením § 214 ods. 1, 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu ako aj internetovej stránke súdu a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Zmyslom zákonnej úpravy o spotrebiteľských úveroch je ochrana záujmov spotrebiteľa. Jednou z podstatných náležitostí zmluvy o splátkovom úvere v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, je ročná percentuálna miera nákladov (RPMN), absencia ktorej náležitosti má za následok, že tento úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. RPMN predstavuje údaj dôležitý pre vyjadrenie nákladov na úver a spotrebiteľom pomáha tento údaj spoznať, aké všetky náklady budú spojené so spotrebiteľským úverom. Tým, že celkové náklady sú vyjadrené v percentuálnych bodoch, zjednodušuje sa tým spotrebiteľovi porovnanie obdobných produktov na finančnom trhu a tak aj výber úveru, pre toho - konkrétneho spotrebiteľa najvýhodnejšieho.

V čl. IV. bod 2 zmluvy o úvere uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanou dňa 11.08.2005 je uvedené, že dlžník a veriteľ sa dohodli, že ročná percentuálna miera nákladov je 11,07 %, pričom je vypočítaná z hodnoty celkových nákladov dlžníka spojených s úverom a výšky poskytnutého úveru. Ročná percentuálna miera nákladov sa počas trvania úverového vzťahu mení v prípade, ak dôjde k zmene poplatkov a/alebo sa dlžník omešká so splátkou a/alebo uhradí splátku v iný ako dohodnutý deň podľa zmluvy.

Údaj o RPMN uvedený veriteľom v zmluve v rozsahu 11,07 % je na prvý pohľad nesprávny, vo vzťahu k spotrebiteľovi zavádzajúci, nezohľadňujúci zmysel a účel zavedenia povinného inštitútu RPMN do spotrebiteľských zmlúv t.j. informovať spotrebiteľa o celkovej výške nákladov spojených so spotrebiteľským úverom (úrokov vrátane všetkých poplatkov), čo RPMN uvedená v zmluve jednoznačne nemôže zohľadňovať pretože len dohodnutá úroková sadzba vo výške 17,30 % ju prekračuje, čím v nej nemôžu byť logicky zahrnuté všetky náklady na poskytnutie tohto úveru, ktoré sú špecifikované v základných podmienkach zmluvy v bode I. Tento údaj o RPMN je tak vo vzťahu k spotrebiteľovi jednoznačne klamlivý.

Ak je výška RPMN v zmluve síce uvedená, ale v nesprávnej výške, je to v neprospech spotrebiteľa. Predmetný úver bol spotrebiteľom poskytnutý bankou a spotrebiteľ mohol, teda očakával riadnu odbornú starostlivosť banky pri postupe s poskytnutím úveru. Žalobca sa nemôže odvolávať a argumentovať

tým, že vychádzal z nesprávneho údaj a alebo vzorca, ktorý bol v prílohe zákona č. 258/2001 Z.z. uvedený nesprávne. Uvedenie nesprávneho údaj a RPMN je bezo sporu klamaním spotrebiteľa, a preto nie je možné priznať takejto praktike miernejšie dôsledky ako tie, ktoré predpokladá § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z.z.. Uvedenie takéhoto nesprávneho údaj a je potrebné hodnotiť tak, ako keby údaj RPMN v zmluve uvedený nebol, pretože správny údaj o RPMN v zmluve absentuje. Je síce pravdou, že do 01. júla 2006, kedy nadobudla účinnosť opravná novelizácia zák. č. 264/2006 Z.z., ktorou sa zosúladiť vzorec RPMN so Smernicou č. 87/102/EHS (novelizáciou tejto smernice v roku 1990, bol zavedený jednotný matematický vzorec pre výpočet RPMN), bol v prílohe zákona o spotrebiteľských úveroch uvedený nesprávny vzorec ročnej percentuálnej miery nákladov. Uvedená skutočnosť však na správnosť záveru súdu prvého stupňa nemôže mať žiaden dopad, a to z dôvodu, že povinnosťou právneho predchodcu žalobcu vystupujúcemu v postavení dodávateľa bolo postupovať voči spotrebiteľovi s odbornou starostlivosťou, a teda uviesť údaj o RPMN zodpovedajúci skutočnosti (teda zohľadňujúci všetky náklady s poskytnutím tohto úveru spojené), keďže dodávateľ je v porovnaní so spotrebiteľom profesionálom so skúsenosťami a výrazne lepšimi poznatkami v oblasti, v rámci ktorej vyvíja podnikateľskú činnosť. Zákon č. 258/2001 Z.z. ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia tejto faktickej nerovnováhy medzi dodávateľom a spotrebiteľom bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel čo najlepšie posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Bez toho, aby boli v zmluve uvedené objektívne údaje umožňujúce spotrebiteľovi orientovať sa medzi úvermi poskytovanými rôznymi dodávateľmi a posudzovať výhodnosť podmienok, za akých má byť spotrebiteľovi úver poskytnutý, nedochádza k naplneniu cieľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Uvedenie nesprávneho údaj a o RPMN je skutočnosťou, ktorá nemôže byť na ľarchu spotrebiteľa a je práve na dodávateľovi ako profesionálne vystupujúcom subjekte, ktorého povinnosťou je konať s odbornou starostlivosťou tak, aby spotrebiteľa nezavádzal a poskytol mu pravdivé informácie o poskytovanom úvere.

Spotrebiteľia môžu právom očakávať, že im ako tzv. slabšej zmluvnej strane bude poskytnutá ochrana v rozsahu a kvalite ustanovenej platnými právnymi predpismi a za daných okolností je preto potrebné prisvedčiť správnosti záveru súdu prvého stupňa, ktorý poskytnutý úver pre nesprávne uvedenú, tým chýbajúcu podstatnú náležitosť zmluvy (RPMN), tento úver vyhodnotil ako bezúročný a bez poplatkov. Zo zmluvy o úvere nepochybne vyplýva, že žalobca sa so žalovanou dohodol na vrátení poskytnutého úveru v mesačných splátkach, k 20. dňu v mesiaci, pričom splatnosť prvej splátky bola stanovená na 20.09.2005 a poslednej na 20.07.2010. Je teda zrejmé, že plnenie, ktoré mala žalovaná poskytnúť žalobcovi bolo dohodnuté v splátkach. Nakoľko zmluvný vzťah založený zmluvou o úvere je nepochybne vzťahom spotrebiteľským, nie je dôvod vylúčiť aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní, ktoré explicitne upravujú plynutie premlčacej doby v prípade, kedy bolo plnenie dohodnuté v splátkach. Pri posudzovaní nárokov zo záväzkových vzťahov, jedným z ktorých je spotrebiteľ, z hľadiska včasnosti uplatnenia práva, platí úprava premlčania vyplývajúca z Občianskeho zákonníka. Uvedený záver vyplýva z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove zo dňa 14. 02. 2013 v konaní sp. zn. 6Co/81/2012, v ktorom je vyslovený právny názor, že aj pri úverovej zmluve uzatvorenej podľa Obchodného zákonníka medzi podnikateľom a spotrebiteľom je potrebné použiť pri otázke premlčania (ale aj pri iných otázkach, napríklad uznanie dlhu a pod.) prednostne úpravu uvedenú v Občianskom zákonníku. Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 402/2011-10 z 19. 06. 2013 na základe ústavnej sťažnosti proti predmetnému rozsudku Krajského súdu v Prešove uviedol, že po preskúmaní rozsudku argumentáciu sťažovateľa nevyhodnotil ako spôsobilú spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu. Ústavný súd nezistil, že by krajským súdom aplikovaný postup pri zisteniach a hodnotení skutkového stavu veci a pri ustálení právnych záverov mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do namietaného rozsudku v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 Ústavy. Ústavný súd nezistil, že by posudzovaný rozsudok krajského súdu bol svojvoľným alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobený v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou, či nedostatočne odôvodnený.

Odvolačný súd nenašiel dôvod na odklon od svojej doterajšej judikatúry v prípade použitia právnej úpravy o občianskych právach a nie podnikateľských - napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove 6Co/27/2012, 6Co/81/2012, 6Co/2/2013, 6Co/105/2013). Odvolačný súd tak nemá dôvod ani v súčasnej dobe odchyľovať sa od týchto záverov.

Pri plnení dohodnutom v splátkach plynie 3 ročná premlčacia doba v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka u každej splátky samostatne. V konaní nebolo preukázané, že zo strany žalobcu došlo k predčasnému zosplatneniu dlhu žalovanej. Keďže pri každej zo splátok plynula premlčacia doba samostatne, premlčanými sú všetky splátky splatné 3 roky pred podaním žaloby (28.05.2013). Nepremľanou je preto len splátka splatná 20.06.2010 a 20.07.2010, avšak vzhľadom na skutočnosť, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, pričom žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 796,65 Eur a žalovaná žalobcovi uhradila sumu vo výške 1191,78 Eur, t.j. plnila viac, ako jej bolo poskytnuté, žalobe žalobcu nebolo možné vyhovieť ani v časti. Z uvedených dôvodov odvolací dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol, bolo správne a na jeho závery poukazuje.

Pokiaľ ide o rozhodnutie o trovách konania vedľajšieho účastníka, k tomuto odvolací súd uvádza:

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 3 O.s.p. (účinného do 31.12.2014) do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Podľa § 137 O.s.p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 150 ods. 2 O.s.p. ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Zo spisu jednoznačne vyplýva, že občianske združenie - Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS vstúpilo do konania ako vedľajší účastník na podporu žalovanej. V súvislosti s konaním si uplatnilo náhradu jemu vzniknutých trov, a to na právnom zastúpení.

Súd prvého stupňa žalobu v celom rozsahu zamietol. Žalobca bol v konaní neúspešný, preto podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku žalovaná mala v konaní plný úspech.

Trovy konania si žalovaná neuplatnila, žiadne trovy konania jej ani nevznikli, ale trovy konania si vyčíslil vedľajší účastník na strane žalovanej, preto bolo správne, ak ich súd prvého stupňa vedľajšiemu účastníkovi aj priznal.

Vedľajší účastník je plne legitimovaným subjektom na vystupovanie v tomto konaní ako subjekt, ktorý ochraňuje práva spotrebiteľa, a to v zmysle § 93 ods. 2 O.s.p.. Právo na právne zastúpenie je garantované Ústavou SR, ktorá v článku 47 ods. 2 stanovuje, že každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdom, inými štátnymi orgánmi, alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom. Vedľajší účastník ako právnická osoba - občianske združenie, nemôže byť výnimkou v tom smere, že by sa takému účastníkovi malo toto ústavné právo odopierať. Je nelogické tvrdiť, že občianske združenie, ktoré bolo založené na ochranu práv občana - spotrebiteľa, musí vo svojej podstate samo o sebe zabezpečovať aj právne služby a ochranu práv spotrebiteľa

po právnej stránke. Zabezpečenie právneho zástupcu z radov advokátov je plne v súlade s plnením účelu a poslania tohto občianskeho združenia, pretože najmä v súčasnosti pri komplikovanej právnej úprave a často meniacej sa legislatíve, pri potrebe naštudovania a zvládnutia noriem Európskej únie je nepochybné, že zastupovanie kvalifikovaným právnym zástupcom z radov advokátov je nutné a žiaduce, pričom nijakým spôsobom sa takto nespochybňuje podstata a poslanie občianskeho združenia. Práve naopak, ide o prejav zodpovedného a kvalifikovaného prístupu pri ochrane práv spotrebiteľa.

Zásada účinnej súdnej ochrany ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovolávali právnické osoby a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom. Zo strany vedľajšieho účastníka teda ide o plne eurokonformný prístup pri riešení právneho zastúpenia aj v tejto právnej veci.

Procesná aktivita vedľajšieho účastníka evidentne súvisí s ochranou spotrebiteľa, ktorej sa priznáva význam pri zvyšovaní kvality života spotrebiteľov (porov. rozsudok súdneho dvora Mostaza Claro C-168/05, bod 37, cit.: Okrem toho, smernica, ktorá smeruje k posilneniu ochrany spotrebiteľa, predstavuje podľa článku 3 ods. 1 písm. t) ES opatrenie nevyhnutné na splnenie poslania zvereného Spoločenstvu a, najmä, na zvýšenie životnej úrovne a kvality života v celom Spoločenstve (pozri analogicky v súvislosti s článkom 81 ES rozsudok Eco Swiss, už citovaný, bod 36).

Takýmto prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania, v rámci ktorého nemožno poprieť aj jeho sankčnú povahu (pre porovnanie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 9. 2011 sp. zn. 7 MCdo 4/2010, cit. „Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania...., tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.6.2011 sp. zn. II. ÚS 281/2011).

Dôležitá je pri trovách konania aj ich náhradová funkcia (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.12.2004, sp. zn. II. ÚS 31/04, cit. „Pri tomto výklade treba venovať pozornosť zmyslu a účelu inštitútu náhrady trov konania. Výklad náhrady trov konania nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a v čl. 1 Dodatkového protokolu.).

Každý účastník musí počítať s tým, že v súdnom konaní môže neuspieť a najtypickejším negatívnym následkom v takomto prípade je náhrada trov konania protistrane, ale aj vedľajšiemu účastníkovi, ktorý vystupuje na jej podporu. Niet dôvodu na výnimku u profesionálnych právnických osôb zaoberajúcich sa vymáhaním pohľadávok.

Odvolací súd zároveň poukazuje na rozhodnutie NS SR z 29.09.2015, sp. zn. 4 MCdo/16/2014, v ktorom NS SR uviedol: „Pojem „účelný“ je nevyhnuté chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, pred nadbytočnými či nadmernými nákladmi (napr. opakované uplatnenie náhrady za prevzatie a prípravu zastupovania, nepotrebné konzultácie s klientom atď.). Vzhľadom na ústavne zaručené právo na právnu pomoc nie je možné prostredníctvom uvedeného termínu (neúčelne vynaložené náklady konania) vymedziť kategóriu subjektov, ktorá by tak z hľadiska právneho zastúpenia mala odlišné postavenie, a tak jej de facto právo na zastúpenie advokátom v konaní upierať a z hľadiska ostatných účastníkov ju diskriminovať. Účastníka nie je možné sankcionovať tým, že mu nebude priznaná náhrada nákladov zodpovedajúca výške odmeny advokáta s tým, že sa mohol v konaní brániť sám.“ Odvolací súd konštatuje, že uvedené závery sa rovnako vzťahujú na vedľajšieho účastníka.

Vedľajší účastník - Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ktorému bola priznaná náhrada trov konania sa k veci vyjadril až po tom, ako mu bola doručená žaloba spolu s prílohami. Po preštudovaní materiálov obsiahnutých v súdnom spise namietal premičanie nároku žalobcu a upozornil na nesprávny údaj o RPMN v zmluve. Vyjadrenie vedľajšieho účastníka k žalobe zo dňa 16.07.2013, doručené súdu prvého stupňa dňa 17.07.2013 ako ani vyjadrenie zo dňa 08.12.2014, doručené súdu prvého stupňa dňa 09.12.2014 nie je možné považovať za formulárové. Ide o individualizované podania, v ktorých sú výslovne vo vzťahu k predmetnému konaniu špecifikované skutočnosti, na základe ktorých vedľajší účastník vyhodnotil žalobu ako nedôvodnú. Pokiaľ činnosť vedľajšieho účastníka viedla k sledovanému cieľu, nie je možné hodnotiť ju ako neúčelnú. Súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobcu práve s poukazom na premičanie nároku a nesprávny údaj o RPMN. Za neúčelné nie je možné považovať

ani trovy spojené s podaním vyjadrenia k odvolaniu žalobcu proti uzneseniu súdu prvého stupňa č.k. 2C/147/2013-60 zo dňa 19.08.2013 o pripustení vedľajšieho účastníka do konania a s účasťou na pojednávaní dňa 03.12.2014 a 17.12.2014, na ktoré bol vedľajší účastník súdom prvého stupňa predvolaný.

V preskúvanom prípade je predmetom konania zaplatenie sumy 703,34 Eur s prísl., podľa § 200ea O.s.p. ide teda o tzv. drobný spor. S ohľadom na túto skutočnosť je potrebné v danej veci okrem účelnosti uplatnených trov posúdiť aj to, či nie sú splnené podmienky pre aplikáciu § 150 ods. 2 O.s.p..

V prípade drobných sporov často dochádza k situácii, že trovy konania dosahujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako sama pohľadávka, ktorá je predmetom sporu. Ak sú trovy konania neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo ich náhradu znížiť. Neprimeranosť zásadne znamená, že náhrada trov konania prevyšuje uplatnenú pohľadávku.

Výška vedľajším účastníkom uplatnených trov konania, ktorých náhrada mu bola súdom prvého stupňa aj priznaná nedosahuje ani 3 výšky žalobcom uplatnenej pohľadávky. Nakoľko trovy konania vedľajšieho účastníka nemožno považovať za neprimerané voči uplatnenej pohľadávke, nie je možné na daný stav aplikovať ust. § 150 ods. 2 O.s.p..

Za daného stavu odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa postupom podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.. Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný, preto mu odvolací súd náhradu uplatnených trov odvolacieho konania nepriznal. Vznikla mu povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania úspešnej protistrane. Žalovaná si trovy odvolacieho konania neuplatnila, žiadne trovy odvolacieho konania jej zo spisu nevyplývajú. Trovy odvolacieho konania si však uplatnil vedľajší účastník na strane žalovanej, preto odvolací súd zaviazal žalobcu nahradiť trovy odvolacieho konania vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej vo výške 71,81 Eur, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia, a to z odmeny právneho zástupcu vedľajšieho účastníka za vyjadrenie k odvolaniu proti rozhodnutiu vo veci samej (§ 10 ods. 1 a 2, § 13a ods. 1 písm. c) vyhl. č. 655/2004 Z.z.) v sume 51,54 Eur, z príslušného režijného paušálu za rok 2015 vo výške 8,39 Eur (§ 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z.), zvýšené o 20 % DPH - 11,97 Eur (§ 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z.).

Odvolací súd podľa § 238 ods. 3 O.s.p. nevyslovil vo výroku tohto potvrdzujúceho rozsudku, že dovolanie je prípustné, ako to navrhoval žalobca. Nejde o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu a ani nešlo o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.